

Dopolnilno mnenje članov Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije glede ZEKom-2

Spoštovani,

Spodaj podpisani člani Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Svet) v celoti podpiramo mnenje Sveta in k njemu dodajamo naslednji predlog:

ZEKom-2 (člen 3, točka 50 in člen 183): Pomen izraza omrežna priključna točka

Trenuten osnutek zakona ZEKom-2 omrežne priključne točke ne definira dovolj jasno (člen 3, točka 50), zato predlagamo, da novi zakon ZEKom-2 predvidi definicijo določitve omrežne priključne točke (OPT) v okviru ustreznega podzakonskega akta, ki ga oblikuje Agencija, saj to predvideva Direktiva 2018/1972/EU v uvodni točki 19 in predstavljajo smernice BEREC (BEREC Guidelines on Common Approaches to the Identification of the Network Termination Point in different Network Topologies - BoR (20) 46, v nadaljevanju Smernice).

Agencija bo lahko možne lokacije omrežnih priključnih točk v različnih omrežnih topologijah definirala skladno s Smernicami in jih posodabljala skladno s spremembami ponujanja storitev na trgu. S tem se omogoči, da je Agencija pristojna za reševanje uporabniških sporov do omrežne priključne točke, ki jo zagotavlja operater kot to tudi predstavljajo Smernice v razdelku 2 in še posebej v odstavku 8 v razdelku 2.3, saj trenutno to področje ni definirano. Pri tem mora Agencija z določitvijo omrežnih priključnih točk omogočiti možnost opreme tretjih proizvajalcev.

Glede na definicijo omrežnih priključnih točk, predlagamo, da je lokacija omrežne priključne točke jasno navedena v pogodbi med končnim uporabnikom in operaterjem za vsako izmed zakupljenih storitev (na primer dostop do interneta ali televizije) elektronskih komunikacij. Omrežnih priključnih točk ni potrebno definirati za aplikacijske storitve, ki so za končne uporabnike dostopne neposredno preko namenskih programskih rešitev in jih ureja Zakon o elektronskem poslovanju na trgu (ZEPT, Uradni list RS, št. 96/09). Skladno s tem naj se dopolni tudi člen 183.

Utemeljitev:

V Svetu smo že v ZEKom-1C zaznali zakonske pomanjkljivosti glede pristojnosti nad terminalsko opremo operaterjev, predvsem glede reševanja morebitnih sporov s strani končnih uporabnikov. Glede zadevne problematike je Svet pridobil odziv Tržnega inšpektorata Republike Slovenije (v nadaljevanju: TIRS) (odgovori na vprašanja 0131-4/2020/4) ter Agencije za komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljevanju: Agencija). Z obema omenjenima in Zvezo potrošnikov Slovenije je tematiko obravnaval tudi na skupnem sestanku 22. junija 2020 (0041-1/2020), kjer je bilo ugotovljeno, da omrežna priključna točka, kot je definirana v ZEKom-1C in kot je enako prenešana v osnutek ZEKom-2, ne definira pristojnosti za reševanje sporov v zvezi s terminalsko opremo, ki jo zagotovi in upravlja operater (npr. modem, set-top-box).

Operaterji že dalj časa uporabnikom ob zakupu določenih storitev nudijo tudi specifične terminalske naprave (npr. modem, TV komunikator), s katerimi jim omogočajo dostop do njihovih storitev (npr. dostop do interneta, televizija). Ob hitri implementaciji vedno več naprednih storitev v terminalsko opremo pri končnih uporabnikih (t.i. "Smart box") bo lahko prihajalo do različnih težav v delovanju teh naprav. V primeru nedelovanja storitev se lahko uporabniki najprej obrnejo na svojega operaterja oziroma ob večjih problemih sprožijo uporabniški spor pri Agenciji:

- V skladu s trenutno veljavnimi predpisi glede reševanja sporov (ZEKom-1C) izhaja, da je pristojnost Agencije omejena na delovanje elektronskih komunikacijskih storitev oziroma omrežij. Pristojnost Agencije se zaključuje z OPT, zato ni pristojna za reševanje sporov v zvezi z opremo, ki je priključena od OPT dalje.
- TIRS je pristojen za reševanje sporov v skladu z Zakonom o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04). Podlaga za njihovo intervencijo je pogodba med potrošnikom in operaterjem, vendar v primeru, ko potrošnik ne kupi opreme, TIRS ne more posredovati.

Torej, naprave, ki se nahajajo za OPT, so v lasti operaterja in z njimi tudi upravlja, in ne morejo biti predmet uporabniškega spora v primeru njihovega nedelovanja (prim. razdelek 2.3 v Smernicah). Zaradi tega je potrebno to področje zakonsko urediti, saj te naprave postajajo čedalje bolj pomembne in izvajajo vse bolj kompleksne funkcije. Prav zaradi te problematike Smernice v razdelku 2 posplošujejo pojem OPT (v Smernicah NTP). Poleg tega prinaša posplošitev preglednejši trg ter omogoča razvoj rešitev tretjih proizvajalcev (TTE v Smernicah), saj definicija OPT v skladu s Smernicami vključuje izključitvene standarde.

Zakonik jasno razločuje med elektronskimi komunikacijami in terminalsko opremo, zato je potrebno spremembo v zakonodaji uvesti skladno s prihajajočo zakonodajo. Zakonik tudi v 19. uvodni točki določa, da je za opredelitev lokacije OPT odgovoren nacionalni regulativni organ, kar je v našem primeru Agencija. Nadalje zakonik ugotavlja, da bi moral BEREC sprejeti skupne pristope k opredelitvi OPT, kar je definirano v Smernicah. Na podlagi tega lahko Agencija pripravi splošni akt, ki bo aktualno definirala možne lokacije OPT v različnih primerih. Ker je pristojnost Agencije za reševanje uporabniških sporov definirana do OPT, bi bilo zaradi preglednosti in jasnosti smiselno lokacijo OPT zapisati v naročniško pogodbo, kar bi moral definirati člen 183 ZEKom-2.

Zaradi zagotavljanja maksimalne harmonizacije bi bilo smiselno upoštevati uvodno določbo 19 Zakonika, ki je podlaga za ZEKom-2.

Lepo pozdravljeni,

Mladen Bijeljac, dr. Andrej Brodnik in dr. Slavko Žitnik
Člani Sveta za elektronske komunikacije
Republike Slovenije